

984.

Na osnovu člana 185 stav 1 tačka 2 Zakona o osiguranju ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 78/06, 19/07, "Službeni list Crne Gore", br. 53/09, 73/10, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16, 146/21 i 034/24) i člana 39 stav 3 Zakona o finansijskim konglomeratima ("Službeni list Crne Gore", br. 24/25 i 14/26), Savjet Agencije za nadzor osiguranja, na 450. sjednici održanoj 7. 4. 2026. godine, donio je

ODLUKA

O NAČINU OBRAČUNAVANJA ADEKVATNOSTI KAPITALA NA NIVOU FINANSIJSKOG KONGLOMERATA

("Službeni list Crne Gore", br. 049/26 od 09.04.2026)

I. OSNOVNA ODREDBA

Predmet

Član 1

Ovom odlukom propisuje se način obračunavanja adekvatnosti kapitala na nivou finansijskog konglomerata u kojem najznačajniji dio čine društva za osiguranje, društva za reosiguranje i osiguravajući holding (u daljem tekstu: sektor osiguranja).

II. OBRAČUN REGULATORNOG KAPITALA

Otklanjanje višestrukog priznavanja i stvaranje regulatornog kapitala u okviru grupe

Član 2

Regulatorni kapital koji neposredno ili posredno proizilazi iz transakcija između subjekata u okviru istog finansijskog konglomerata ne uključuje se u obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva na nivou finansijskog konglomerata.

Prenosivost i raspoloživost regulatornog kapitala

Član 3

- (1) Regulatorni kapital priznat na nivou regulisanog subjekta, a koji prelazi iznos potreban za ispunjavanje zahtjeva solventnosti iz člana 7 ove odluke, ne uključuje se u obračun regulatornog kapitala finansijskog konglomerata, ni u zbir regulatornog kapitala pojedinačnih subjekata u okviru tog finansijskog konglomerata, osim ako ne postoje pravne, regulatorne ili praktične prepreke za njegov prenos između subjekata u finansijskom konglomeratu.
- (2) Regulisani subjekt koji je na čelu finansijskog konglomerata odgovoran za obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva dužan je da, prilikom dostavljanja rezultata obračuna i pratećih podataka Agenciji za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija) kao nadležnom koordinatoru, potvrdi i dokumentuje usklađenost sa stavom 1 ovog člana.

Regulatorni kapital na nivou sektora osiguranja

Član 4

- (1) Regulatorni kapital koji je priznat u sektoru osiguranja ne uključuje stavke osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, u smislu propisa kojim se uređuje adekvatnost kapitala društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje.
- (2) Regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana može se koristiti isključivo za pokriće rizika sektora osiguranja, i ne može se smatrati prihvatljivim za pokriće rizika drugog finansijskog sektora u okviru tog finansijskog konglomerata.

Nedostatak regulatornog kapitala na nivou finansijskog konglomerata

Član 5

- (1) Ako se na nivou finansijskog konglomerata utvrdi nedostatak regulatornog kapitala, za njegovo pokriće mogu se koristiti samo stavke kapitala koje su prihvatljive prema sektorskim propisima sektora osiguranja i bankarskog sektora, i to naročito:
- 1) stavke osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, utvrđene u skladu sa propisom kojim se uređuje adekvatnost kapitala društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje;
  - 2) stavke redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala, utvrđene u skladu sa propisom kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija.
- (2) Stavke kapitala iz stava 1 ovog člana koje se koriste za pokrivanje nedostataka regulatornog kapitala na nivou finansijskog konglomerata moraju biti stvarno raspoložive i prenosive u skladu sa članom 3 stav 1 ove odluke.

Dosljednost primjene

Član 6

Regulisani subjekti ili mješoviti finansijski holding u okviru finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke, dužni su da izabranu metodu obračunavanja dodatnih kapitalnih zahtjeva primjenjuju dosljedno, osim ako Agencija, kao nadležni koordinator, ne odobri drugačije.

Zahtjev solventnosti

Član 7

- (1) Zahtjev solventnosti, u smislu ove odluke, čine kapitalni zahtjevi i kapitalni zahtjevi iznad minimalno propisanog, utvrđeni propisom kojim se uređuje poslovanje društava za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje.
- (2) Kapitalni zahtjevi i zahtjevi koji se odnose na solventnost na nivou finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke, obračunavaju se na način utvrđen propisom kojim se uređuje poslovanje društava za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje.

Tretman međusektorskih ulaganja

Član 8

- (1) Ulaganja subjekata finansijskog konglomerata iz člana 1 ove odluke u subjekte iz bankarskog sektora i sektora investicionih usluga, koja se u skladu sa sektorskim propisima odbijaju od kapitala, ne stvaraju dodatne kapitalne zahtjeve na nivou finansijskog konglomerata.

Fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti za neregulisane subjekte finansijskog sektora

Član 9

- (1) Ako mješoviti finansijski holding ima ulaganje u neregulisani subjekat finansijskog sektora, fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti za taj subjekat obračunavaju se u skladu sa propisom kojim se uređuje poslovanje društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje, ako je sektor osiguranja najznačajniji sektor u finansijskom konglomeratu.
- (2) Za neregulisani subjekat finansijskog sektora koji nije subjekat iz stava 1 ovog člana, odnosno nije subjekat u kojem mješoviti finansijski holding ima ulaganja, fiktivni regulatorni kapital i fiktivni zahtjevi solventnosti obračunavaju se u skladu sa propisima kojima se reguliše sektor osiguranja ako je to najbliži finansijski sektor neregulisanog subjekta finansijskog sektora.
- (3) Određivanje najbližeg finansijskog sektora iz stava 2 ovog člana zasniva se na opsegu finansijskih djelatnosti konkretnog subjekta i mjeri u kojoj se te djelatnosti sprovode (npr. sektor u kojem subjekat pretežno obavlja djelatnost, kojem je ekonomski najviše izložen, ili u koji bi bio klasifikovan da je regulisan i sl.), a u slučaju da nije moguće jasno utvrditi najbliži finansijski sektor, primjenjuju se sektorski propisi najznačajnijeg sektora u finansijskom konglomeratu.

III. METODE OBRAČUNAVANJA ADEKVATNOSTI KAPITALA

Metoda računovodstvene konsolidacije

Član 10

- (1) Regulatorni kapital finansijskog konglomerata obračunava se na osnovu konsolidovanih finansijskih izvještaja.

- (2) Dodatni kapitalni zahtjev za regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana čini pozitivna razlika između:
- 1) regulatornog kapitala finansijskog konglomerata obračunatog na osnovu konsolidovane pozicije grupe, utvrđene u skladu sa sektorskim propisima, i
  - 2) zbira zahtjeva solventnosti za svaki posebni finansijski sektor u grupi.
- (3) Za izračunavanje regulatornog kapitala finansijskog konglomerata kod kojeg je najznačajniji sektor osiguranja, na nekonsolidovana ulaganja primjenjuje se sljedeće:
- 1) značajna nekonsolidovana ulaganja u subjekte finansijskog sektora koji pripadaju bankarskom sektoru i sektoru investicionih usluga u cjelosti se odbijaju od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata;
  - 2) ostala nekonsolidovana ulaganja u subjekte bankarskog sektora i sektora investicionih usluga u cjelosti se odbijaju od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata u skladu sa relevantnim propisima bankarskog sektora i sektora investicionih usluga.
- (4) Svaka stavka regulatornog kapitala koju je izdao jedan subjekat finansijskog konglomerata, a koju drži drugi subjekat u okviru istog finansijskog konglomerata, odbija se od regulatornog kapitala finansijskog konglomerata, ako prethodno nije isključena u postupku računovodstvene konsolidacije.
- (5) Subjekt koji je pod zajedničkom kontrolom za potrebe odgovarajućeg računovodstvenog režima uključuje se u obračun u skladu sa sektorskim propisima o proporcionalnoj konsolidaciji ili uključivanju proporcionalnog udjela.
- (6) Kada sektorski propisi zahtijevaju obračun pragova ili ograničenja, pragovi ili ograničenja na nivou finansijskog konglomerata obračunavaju se na osnovu konsolidovanih podataka finansijskog konglomerata i nakon odbitaka iz st. 3 i 4 ovog člana.
- (7) Regulisani subjekti koji ne podliježu superviziji na konsolidovanoj osnovi obračunavaju pragove i ograničenja pojedinačno, u skladu sa sektorskim propisima.
- (8) Prilikom sabiranja sektorskih zahtjeva solventnosti ne vrše se dodatna prilagođavanja, osim onih propisanih članom 8 ove odluke ili sektorskim propisima.
- (9) Agencija, kao koordinator, vrši provjeru primjene metode računovodstvene konsolidacije i može zahtijevati korekcije obračuna u slučaju nepravilnosti ili nedosljednosti.

Metoda dedukcije i agregacije

Član 11

- (1) Ako se koristi metoda dedukcije i agregacije, regulatorni kapital regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu obračunava se na osnovu finansijskog izvještaja svakog pojedinog subjekta u grupi.
- (2) Ako je regulatorni kapital regulisanog subjekta predmet regulatornih prilagođavanja vrijednosti u skladu sa sektorskim propisima, primjenjuje se jedan od sljedećih tretmana:
- 1) filtrirani neto iznos dodaje se knjigovodstvenoj vrijednosti ulaganja ako povećava regulatorni kapital;
  - 2) filtrirani neto iznos odbija se od knjigovodstvene vrijednosti ulaganja ako smanjuje regulatorni kapital.
- (3) Kod finansijskih konglomerata kod kojih je najznačajniji sektor osiguranja, značajna ulaganja u subjekte bankarskog sektora i sektora investicionih usluga, koja nijesu u obliku učešća, odbijaju se u potpunosti od regulatornog kapitala subjekta koji drži taj instrument, u skladu sa sektorskim propisima.
- (4) Ulaganja između subjekata u okviru istog finansijskog konglomerata u instrumente kapitala koji se priznaju kao regulatorni kapital odbijaju se ili isključuju iz obračuna, uzimajući u obzir sektorska ograničenja.
- (5) Dodatni kapitalni zahtjev obračunava se kao pozitivna razlika između:
- 1) zbira regulatornog kapitala svakog pojedinačnog regulisanog i neregulisanog subjekta iz finansijskog sektora u finansijskom konglomeratu; i
  - 2) zbira:
    - propisanih zahtjeva solventnosti za svaki regulisani i neregulisani subjekat finansijskog sektora u grupi, obračunatih u skladu sa sektorskim propisima, i
    - knjigovodstvene vrijednosti udjela u drugim subjektima u okviru grupe.
- (6) Obračunavanje dodatnih kapitalnih zahtjeva iz stava 5 ovoga člana primjenom metode dedukcije i agregacije vrši se primjenom sljedeće formule:

$$\text{scar} = \sum_{i=1}^{G_{\text{fin}}} x_i (\text{OF}_i) - \left(\sum_{i=1}^{G_{\text{fin}}} (\text{REQ}_i) + \sum_{j=1}^G (\text{BV}_j) \right)$$

$$\text{scar} \geq 0$$

pri čemu je:

scar - zahtjevi adekvatnosti kapitala;

OF_i - regulatorni kapital;

i - regulisani i neregulisani subjekat finansijskog sektora u finansijskom konglomeratu;

REQ_i - zbir zahtjeva solventnosti;

G - grupa;

BV_j - knjigovodstvena vrijednost;

j - udjeli u drugim subjektima grupe.

- (7) Agencija, kao koordinator, vrši provjeru primjene metode dedukcije i agregacije, i može zahtijevati, korekcije obračuna u slučaju nepravilnosti ili nedosljednosti, kao i dodatne podatke ili ponavljanje obračuna.

Kombinovana metoda

Član 12

- (1) Agencija može da odobri primjenu kombinovane metode za obračun adekvatnosti kapitala, samo ako:
- 1) nije razumno moguće primijeniti metodu računovodstvene konsolidacije iz člana 10 ove odluke ili metodu dedukcije i agregacije iz člana 11 ove odluke na sve subjekte u finansijskom konglomeratu, naročito zbog toga što je jedan ili više subjekata izvan obuhvata konsolidacije ili se nalaze u trećoj zemlji i nije moguće pribaviti pouzdane podatke za primjenu tih metoda; ili
  - 2) subjekti, na koje bi se metoda računovodstvene konsolidacije, odnosno metoda dedukcije i agregacije primjenjivala pojedinačno, su zbirno od zanemarljivog značaja za ciljeve dodatne supervizije, odnosno nadzora regulisanih subjekata u finansijskom konglomeratu.
- (2) Svi regulisani subjekti koji nijesu subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da primjenjuju metodu računovodstvene konsolidacije ili metodu dedukcije i agregacije.
- (3) Kada Agencija jednom da odobrenje za primjenu metode iz stava 1 ovog člana, ta metoda primjenjuje se dosljedno.
- (4) Agencija može oduzeti odobrenje za primjenu kombinovane metode ako prestanu razlozi iz stava 1 ovog člana.

IV. ZAVRŠNA ODREDBA

Stupanje na snagu

Član 13

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-255/3-26

Datum: 7. 4. 2026. godine

Predsjednik Savjeta,

Marko Ivanović, s.r.